

РЕШЕНИЕ

№ 5702

гр. София, 27.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 11.09.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Цветанка Митакева и при участието на прокурора Цветослав Вергов, като разгледа дело номер **1989** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от АПК вр. с чл.1, ал.2 от ЗОДОВ, вр. с чл.285 ЗИНЗС.

Образувано е по искова молба на Т. С. Т. срещу Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ към Министерство на правосъдието, с която иска ответникът да му заплати обезщетение в размер на 30 000 лева за претърпените неимуществени вреди за периода от 15.09.2020г. до 15.05.2021г. – осем месеца, изразяващи се в причинени страдания по време на задържането му в следствения арест в [населено място], нарушаване и незачитане на човешките му права – бил принуден да облекчава физиологичните си нужди в кофа в присъствието на други задържани лица, не му е била осигурена достатъчно жилищна площ, достъп до санитарен възел и баня, отопление, проветрение, светлина, възможност за двигателна активност, живеел в нечовешки условия, поради което се чувствал унижен и изпитвал чувство на страх. Претендира се и законната лихва върху посочената сума, считано от момента на предявяване на исковата молба до окончателното изплащане.

Постъпил е на 28.04.23г. отговор на исковата молба от Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“, с който се оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. Оспорва се иска както по основание, така и по размер, развиват са подробни аргументи. Прилагат се доказателства. Претендира се юрисконсултско възнаграждение в размера по чл.24 от НЗПП.

В съдебно заседание, чрез адв. Д. ищецът поддържа исковата претенция, претендира и

разноски по представен списък в размер на 3 510 лева.

Ответникът - "Главна дирекция изпълнение на наказанията (ГДИН) при Министерството на правосъдието чрез юрисконсулт оспорва иска, счита, че от събраните доказателства същият не е доказан, а гласните доказателства са противоречиви. Прави възражение за прекомерност на адвокатския хонорар. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Представителят на Софийска градска прокуратура изразява становище за недоказаност на исковата претенция, поради което същата следва да се отхвърли.

От фактическа страна се установява следното:

Ищецът Т. С. Т. е бил задържан в ареста на [улица] към сектор „Арести“ при Областна служба „Изпълнение на наказанията“ – С. за периода 15.09.2020г. до 15.05.2021г., което обстоятелство не се отрича от ответника. Задържан е с прокурорско постановление за „Задържане под стража“ за срок от 72 часа по досъдебно производство №1707/20г. по описа на 02 РУ – СДВР за престъпление по чл.354а, ал.3, т.1 от НК. На 15.05.21г. лицето е освободено, като мярката за неотклонение „Задържане под стража“ е изменена в мярка за неотклонение „Подписка“.

Съгласно представеното Становище от 07.04.2023г. (на лист 24 от делото), изготвено от началника на ОСл „Изпълнение на наказанията“ спалните помещения в ареста са еднотипни като изграждане и оборудване и са с приблизителна площ от 16 кв. м. Оборудване са с две двойно легла тип „вишка“ за до 4 задържани лица, метална маса и стол, буферна решетка, отделяща прозорците от килията, 8 броя метални шкафчета за съхранение на хранителни продукти и разрешени вещи от задържаните лица и отоплителен елемент от инсталацията за парно отопление, отделен с метална решетка. Всички изброени елементи са фиксирани неподвижно към пода, а решетките към стените и тавана на помещението. След влизане в сила на разпоредбата на чл.43, ал.4 от ЗИНЗС, касаеща минималната жилищна площ от минимум 4 кв. м. за всяко задържано лице, в ареста не се допуска настаняване на повече от 4 лица в спално помещение.

Всяко арестно помещение в ареста разполага със собствен санитарен възел с непрекъснат достъп до течаща вода, с чешма, мивка и тоалетен блок. Подът на санитарното помещение е с трайно подово покритие – теракота, а стените са облицовани с фаянсови плочки. Осигурява се достъп на задържаните под стража лица най-малко два пъти седмично за къпане и бръснене в банята и бръснарницата на етажа, като всекидневно по тяхно желание им се осигурява топла вода за хигиенизиране на помещенията, личен тоалет, пране на дрехи и бельо. Към становището (на лист 28 и сл.) са приложени графици за извеждане на задържаните лица за къпане и бръснене за исковия период.

Т. С. Т. по време на престоя му е бил настаняван в две арестни помещения - №11 и №17 на етаж VI. Над всеки санитарен възел има изградена вентилационна система за циркулация на свеж въздух по естествен път. Спалните помещения са оборудване с два броя открехващи се от горния край прозорци – ПВЦ дограма, като светлия отвор на прозорците е 230 см на 130 см. Изкуственото осветление на килиите е изпълнено с 2 бр. крушки с LED светлина по 15 W, максимално близка до естествената дневна светлина, спомагаща за достатъчна осветеност на помещението. Приложени са снимки от фасадата на сградата (л. 47), от които е видно в каква степен се отварят прозорците в ареста.

По отношение на постелъчния инвентар, при постъпване в ареста на 15.09.2020г. Т. С. Т. е получил дюшек и одеала, което е декларирал с подписа си в разписка – лист 46. От длъжностното лице е упоменато, че лицето е заявила, че ще ползва лични чаршафи, поради което такива не са му предоставени. Приложена е разписката.

По отношение мероприятиято „престой на открито“, на покрива на сградата са изградени седем броя помещения, обособени като места за провеждане на престой на открито. Престой на открито се осигурява ежедневно не по-малко от 1 астрономически час през светлата част на денонощието. Престоят на открито не е със задължителен характер, но ежедневно се осигурява право на разходка на настанените в ареста лица. Приложени са графици за провеждане на престоя на открито за исковия период (лист 37 и сл.). При напускане на територията на ареста Т. С. Т. е декларирал, че няма претенции по отношение на надзора и медицинското обслужване, няма в арестантското му досие нито една жалба, сигнал или оплакване по отношение на предоставените му битови условия, които са еднакви за всички настанени лица.

Според становището на мл. инспектор Ц. С. – командир на отделение в ареста на [улица] на задържаните лица, които имат задължение сами да поддържат хигиената в помещенията, се предоставят необходимите препарати от бюджета на ГДИН – кофи, метли, парцали и др. Предоставена им е възможност по свое желание, със собствени средства да закупуват допълнително санитарно – хигиенни препарати, които се съхраняват на определени за целта места и им се предоставят за ползване под контрол и наблюдение от страна на служители от НОС. При поискване се предоставят препарати и пособия за хигиенизиране, като арестната администрация няма задължение да води регистър и да протоколира персонално предоставяните препарати. В арестантското досие на Т. С. Т. няма данни за подавани молби, сигнали и ли жалби по повод непредоставяне на хигиенни материали за нуждите му по време на целият му престой от 15.09.2020г. до 15.05.2021г. приложени са документи за изписани материали и хигиенизиращи средства, подписани от гл. счетоводител на ГДИН.

Видно от представената медицинска справка на лист 74, през целия период на престоя му в ареста ищецът не е търсил нито медицинска, нито психологическа помощ – факт, който контрастира с твърдението му за усещанията за „страх, малоценност и незащитеност“.

В съдебна зала са разпитани двама свидетели на ищеца. Свидетелят И. В. Т. заявява, че познава Т. С. Т. от ареста на Г.М.Д., били са през 2021г. там, запознали се в килията на шестия етаж. С него са били в една килия №17 над месец. Разказва, че килията е била пълна хлебарки, с дървеници, всички вишки били продънени, не на всички имало дюшеци, възглавници, одеяла, било много студено. Няма елементарни условия за живеене, няма слънчева светлина, прозорците били затворени, стъклата са матирани. На метър и половина има плетеница, мрежа и не могат да стигнат да отворят прозореца, няма въздух, по никакъв начин не може да се проветри килията, освен когато старшините не отворят, когато идват да донесат яденето. Вътре няма прибори, режели салама с фонокарти и си мазали филиите с маргарин с фонокарти, защото нямали нож. Банята е обща, почти никога няма топла вода, защото е един общ бойлер. Прането става в общата баня, в мивката, където целия етаж се е изпрал преди това. Санитарният възел - няма тоалетна, няма параван, има едно клекало и като отидеш до тоалетна трима-четирима човека седят на креватите и те гледат. Няма топла вода, няма никакви тоалетни принадлежности осигурени, като сапун, тоалетна хартия. Ползват си собствени тоалетни

принадлежности, сапун и тоалетна хартия. Един час ги извеждат, на покрива на сградата, може да погледнеш малко небето нагоре, не може да погледнеш навън. Лекарствата били с изтекъл срок, също и консервите от лавката. След като си изпереш бельото в общата баня няма къде да го простреш, всичко е по креватите, по земята. Голям проблем е с хлебарките и дървениците. Давали по половин чашка за четирима човека един път в месеца някакъв дезинфектант. През зимата е студено, лятото е много топло - над 40 градуса. Няма печки, имало някакви тръби, където минава топла вода. Конкретно Т. Т. не може да си спомни дали е имал дюшек, чаршафи. Четири човека са били в килията - един го пускат, друг идва, през целия период по трима, по четирима, по двама, един го викат за дело, местят го в затвора, после идва друг, постоянно се сменя състава. По време на престоя му от 100 дни е дошла външна фирма да дезинфекцира. Не знае дали Т. Т. е подавал молба и се е оплаквал от условията в килията.

Вторият свидетел Д. К. К. познава Т. С. Т., от един квартал са, а и в следствието са били заедно - 2021г., където той престоял четири месеца. Не са били в една килия с Т., в съседна килия е бил № 15, а Т. в 17 килия. В неговата килия имало маса 30 на 30 см. за четирима човека, с едно столче, ръждясала. Размерите на килията - 15 плочки по 30 см. на дължина, 8 плочки на широчина. Къпали се два пъти в седмицата в обща баня на етажа. Вътре имали мивка със студена вода, топла вода нямали. Тоалетна в килията имали - едно клекало, мръсно, ръждясало, с хлебарки, използвали го в присъствието на всички четирима човека, без параван, имало една стеничка 1 м. висока и горе-долу нищо не скривала. Получил е дюшек парцален и една рогозка, като одеяло, друго постелъчно бельо не е получил. Сами си чистели килиите. Веднъж в месеца им давали по 100 мл. белина да разтворят и да си измият пода, иначе само с метла си почиствали, 1/3 чашка за четирима човека давали веднъж, два пъти месечно. Прозорецът се отварял около 10 см., никаква слънчева светлина, течение ставало като се отвори вратата. На стените имало една решетка и отзад парно, но много слабо, вътре си седели с якетата, с обувките. Сапун и тоалетни принадлежности се внасяло отвън ли от лавката. Извеждали ги веднъж на ден, един час на покрива 15 човека - в стая с открит таван, бетонен, с плексиглас е покрива и има разстояние в ъглите отстрани, където може да се види небето. Веднъж в седмицата се ходело на лекар, ако изявиш желание дават се лекарства с изтекъл срок на годност. Лично не е ползвал лекарства. Консервите, които им раздавали били с пастет и риба от преди 15 г., дълбоко замразени – от 2011г., 2005 г. и т.н. Непрестанно имало хлебарки и дървеници, през нощта дървеници, целодневно хлебарки, в леглото в храната, навсякъде, по дрехите. Случвало се половината неща, които му носят на свиждане да липсват. Не е посещавал килията на ищеца, но си говорели горе като се разхождат и от него знае, че условията са били същите. Молбата за материали да си изчистиш стаята е устна, не знае дали Т. Т. е искал материали от надзирателите.

При преценка на свидетелските показания следва да се държи сметка, че свидетелят И. В. Т. е бил в една килия с ищеца само около месец, а Д. К. К. е стар познат на ищеца „от квартала“, поради което и на основание чл.172 ГПК, свидетелските показания следва да се преценяват от съда с оглед на всички други данни по делото, като се има предвид краткия период от време, през което първият свидетел е имал преки наблюдения, както и възможната заинтересованост на втория от изхода на спора.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна

следното:

Според чл.284, ал.1 от ЗИНЗС държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл.3 от ЗИНЗС, съгласно който осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение, като в ал.2 на същия член е посочено, че за изтезания, жестоко, нечовешко или унижително отношение се смятат и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност.

За да бъде приета основателност на иска за вреди с правно основание чл.284, ал.1 от ЗИНЗС, следва кумулативно да бъдат доказани: акт, действие и/или бездействие на специализираните органи по изпълнение на наказанията, с което се нарушава чл.3 от ЗИНЗС и настъпила, в резултат на нарушението неимуществена вреда в правната сфера на ищеца, която се предполага до доказване на противното по силата на въведената с разпоредбата на чл.284, ал.5 от ЗИНЗС оборима презумпция.

Следователно, отговорността на държавата се ангажира при доказано подлагане на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение (чл.3, ал.1), както при поставянето на лицата в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието "лишаване от свобода" или "задържането под стража", изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или пораждат чувство на страх, незащитеност или малоценност (чл.3, ал.2).

В случая се претендира обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер общо на 30 000 лева, причинени в резултат на незаконосъобразни фактически действия и бездействия на администрацията на ГДИН, изразяващи се в поставянето на ищеца в условия, в които: не му и била осигурена достатъчна квадратура за жилищна площ, съгласно чл.43, ал.4 от ЗИНЗС; не му е осигурен постоянен достъп до санитарен възел по всяко време на денонощието; не са му осигурени задоволителни хигиенно – битови условия и препарати за почистване на килията; не са осигурени проветрение и отопление, естествена дневна светлина и чист въздух, липсвал прозорец, не била осигурена възможност за двигателна активност; неосигуряване на ежедневна баня и тоалетни принадлежности. Като следствие от твърдяните незаконосъобразни бездействия, ищецът Т. счита за нарушени човешките му права по Европейската конвенция по правата на човека и основните свободи, както и заявява, че е претърпял страдания, унижение, чувство на страх и малоценност, незащитеност и влошаване на физическото и психическо здраве.

Разпоредбата на чл.43, ал.4 от ЗИНЗС (в сила от 07.02.2017г.) регламентира минималната жилищна площ за един лишен от свобода, която не може да бъде по-малка от 4 кв. м. Съгласно чл.20 от ППЗИНЗС, за всеки затвор се

определя максималният брой лишени от свобода, които могат да бъдат настанени, съгласно разполагаемата жилищна площ, а в спалните помещения се осигурява пряк достъп на дневна светлина и възможност за естествено проветряване. Количеството дневна светлина, степента на изкуственото осветление, отопление и проветряване се определят в зависимост от изискванията на съответните стандарти за обществени сгради. На лишените от свобода се осигурява постоянен достъп до санитарен възел и течаща вода. В заведенията от закрит тип и арестите в затворите ползването на санитарен възел и течаща вода се осъществява в спалните помещения. В чл.21 от ППЗИНЗС е посочено, че спалните помещения се обзавеждат с отделни легла за настанените лица, снабдени със спални принадлежности, шкафчета за лични вещи, маса, столове, осветителни и отоплителни тела, като се осигуряват условия за пряк достъп на дневна светлина и възможност за проветряване, а лишените от свобода са длъжни да спазват реда и хигиената в спалните помещения. За всяко спално помещение съответният инспектор по социални дейности и възпитателна работа определя отговорник, който изготвя месечен график за дежурства и следи за поддържането на реда и хигиената, съгласно алинея четвърта на същия текст, във всяка затворническа група се обособяват спални помещения за настаняване на непущачи. В алинея шеста е предоставено право на лишените от свобода се създават условия за къпане не по-малко от два пъти седмично и за изпиране на дрехите, спалното и личното бельо. Чл.25 от ППЗИНЗС регламентира в алинея втора, че престоят на открито се провежда под надзора на служители от надзорно-охранителния състав на специално определени места в затвора, поправителния дом или затворническото общежитие, като по възможност същите предлагат защита при лошо време. По време на престоя на открито администрацията на затвора осигурява подходящи условия - съоръжения, екипировка и организирани дейности, насърчаващи поддържането на добро физическо здраве. На лишените от свобода по време на престой на открито се разрешава да се обединяват за участието им във физически упражнения или спортни игри.

От събраните по делото доказателства – становищата и графиците, представени от ответника и свидетелските показания на разпитаните свидетели се установява, че Т. Т. по време на исковите периоди е пребивавал в ареста с още най-много три лица в помещение с площ от около 16 кв. м. Следователно, в килията е разполагал с минимална жилищна площ от приблизително 4 кв. м., така, както е общото изискване на разпоредбата на чл.43, ал.4 от ЗИНЗС. В постановеното пилотно Решение на ЕСПЧ от 27.01.2015г. по делото „Н. и други срещу България“, Европейският съд по правата на човека обръща внимание, че в оценката на наличното пространство трябва да се вземе предвид пространството, заемано от мебели и обзавеждане в килията. Следователно при наличие на обзавеждане – две легла, маса, стол, осем шкафчета и санитарен възел не може да се приеме, че е достигнат желаният стандарт от 4 кв.м. В представеното от ответника становище от 07.04.23г. изрично се посочва, че след момента на влизане в сила на разпоредбата на чл.43, ал.4 от ЗИНЗС, касаеща минималната жилищна площ от минимум 4 кв. м. за всяко задържано лице, не са били

настанявани повече от 4 лица в спалното помещение. Въпреки това следва да се отчете фактът, че в тази площ се включва обзавеждането и санитарният възел, който се намира в помещението, отделен с невисока преграда.

Както ЕСПЧ отбелязва в §234 от Решението по делото „Н. и др. срещу България“, освен размерът на наличното пространство, други аспекти на физическото състояние на задържане също са от значение за оценката на съответствие с чл.3 от Конвенцията. Тези елементи включват по-специално достъп до упражнения на открито, естествена светлина или въздух, наличие на вентилация, адекватност на отоплението, възможност за използване на тоалетната в уединение и съответствие с основни санитарни и хигиенни изисквания.

По отношение на проветрението, в арестните помещения, в които е бил настанен Т. Т. има два прозореца със светъл отвор 230 см на 130 см, с решетки – отвън и отвътре, като горния край се отваря, чрез падане надолу до определено ниво, както се вижда на снимките, приложени по делото. Стъклото на прозорците е матирано, но въпреки това позволява влизането на дневна светлина. Прозорецът частично се отваря, което позволява и проветрение в килията и изцяло опровергава твърденията, изложени в исковата молба в обратен смисъл. Установено е от приложените графици, че ищецът е имал възможност всеки ден за престой на открито в рамките на 1 час, който се провежда в светлата част на денонощието в открито помещение на покрива на сградата. Индивидуален отказ за престой на открито се прави с писмена декларация, която се съхранява в арестантското досие, но такава не е представена, следователно ищецът се е ползвал всекидневно от правото си на престой. Според насоките дадени от ЕСПЧ, местата за престои на открито трябва да бъдат достатъчно просторни и по възможност да предлагат защита при лошо време. Това съответства на изложеното от свидетелите, че помещението за престой на открито има покрив от плексиглас, но отстрани на покрива се вижда небето, поради което претенцията в тази част, касаеща мероприятиято „престой на открито“ не може да се приеме за основателна.

Параграф 249 от Решението по делото „Н. и др. срещу България“, сочи, че достъпът до правилно оборудвани и хигиенни санитарни помещения е от изключително значение за запазване на чувството на затворниците за лично достойнство. От друга страна обаче в параграф 241 от същото решение е посочено, че: “Що се отнася по-специално до достъпа до тоалетни, тоалетни чинии, поставени в ъгъла на килията и лишени от каквото и да било отделяне от жилищната площ или отделена от една преграда с височина от един метър или метър и половина е не само неприятно от хигиенна гледна точка, но и лишава задържаня от възможността за използване на тоалетната в каквото и да било уединение, защото той или тя остава постоянно видима за другите лишени от свобода, седящи на леглата, а също и за надзирателите на затвора, гледащи през шпионката.” В случая показанията на свидетелите установяват, че санитарният възел в килията е открит и не позволява уединение - без врата е, има само преградна стена с височина около един метър, като останалите лица имат видимост от леглата си. Принуден да ползва подобен санитарен възел, всеки човек би изпитал неудобство и унижение на човешкото си достойнство, психическо страдание и стрес.

Унижение и неприятно изживяване е и за останалите в стаята да присъстват в едно помещение с човек, който облекчава физиологичните си нужди пред тях. Ето защо, бездействието на арестната администрация да осигури санитарен възел в килията, който позволява уединение при ползване и не се вентилира към спалното помещение представлява нарушение на чл.3 от ЗИНЗС. Това бездействие грубо уронва човешкото достойнство и поражда чувство на страх, незащитеност и малоценност. Конкретно твърденията, че ищецът е бил принуден да се облекчава по малка и голяма нужда в мръсна, миризлива и мизерна кофа не се доказват от събраните доказателства.

Относно хигиенно – битовите условия, изтъкнати в исковата молба – помещението разполага с течаща студена вода и мивка, има представени доказателства за отпуснати хигиенни материали в значителни количества през времето, когато Т. Т. е пребивавал в ареста. Задържаните следва да почистват килията си сами на основание чл.284, ал.4 от ППЗИНЗС. Санитарно – хигиенните препарати и материали се поръчват от служители на ареста по утвърден лимит и се предоставят на задържаните лица безплатно, при поискване от тяхна страна. Няма данни по делото ищецът да е искал от арестната администрация хигиенни препарати и да му е отказано. Постелъчно бельо е получено от Т. срещу подпис, видно от разписката на лист 26 – дюшек и одеало, чаршафи задържаният е отказал, като е заявил, че ще ползва свои. Поради това, твърдението му за претърпени вреди поради бездействие на администрацията и неосигуряване на елементарни хигиенно – битови условия от подобен характер се явява недоказано. Същото съдът счита и във връзка с отоплението в помещенията, което според ищеца било недостатъчно. От справка на лист 65 са видни сумите през исковия период, които са заплащани от ГДИН за подгриване на вода и отопление в арестните помещения – от м. 10.2020г. до м. 05.2021г. общо в размер на 56 705,27лева. По отношение осигуряването на баня се установи, че задържаните лица са ползвали една обща баня, до която се осигурява достъп най-малко два пъти седмично за къпане и бръснене, но топла вода почти винаги няма, тъй като бойлерът е един. Въпреки, че ответникът е приложил графици за извеждане на задържаните лица за къпане и бръснене в исковия период, според съда не се опровергава заявеното от свидетелите, че топла вода не достига, тъй като бойлерът е само един за целия етаж. При тези данни, според съда е налице нарушение на чл.3 от ЗИНЗС - принуждаването на задържаните да се къпят със студена вода, особено в зимния период не може да се приеме за човешко отношение и създадено от ГД“ИН“ благоприятно условие за арест, отговарящо на съвременните хигиенни стандарти.

При съвкупна преценка на установените факти - по-малко от 4 кв.м. жилищна площ на разположение, липсата на уединение в санитарното помещение в килията и лошите условия за къпане и пране, следва извод, че в случая е налице "нечовешко" и "унизително" отношение, които превишават целите на задържането. Неудобствата и страданията, които задържаният Т. Т. е изтъкнал надминават необходимото за изпълнението на мярката „задържане под стража“. В решенията си ЕСПЧ подчертава, че приложението на чл.3 от Конвенцията изисква засягането да води до унижение, което надминава това, което обикновено съпътства наказанието лишаване от свобода. Държавата

следва да гарантира, че лицето е задържано при условия, които са съвместими с човешкото му достойнство, че начинът и методът на изпълнение на тази мярка не го подлагат на мъки или изпитания, надхвърлящи неизбежното страдание, свързано със задържането, и че предвид практическите изисквания на лишаването от свобода, неговото добро здравословно състояние е съответно обезпечено. При преценяване на условията на задържането, следва да се вземат предвид кумулативните последици на тези условия и срока на задържането.

Що се касае до размера на претендираното в исковата молба обезщетение за претърпени неимуществени вреди в размер на 30 000 лева в периода от 15.09.2020г. до 15.05.2021г. – осем месеца, изразяващи се в причинени страдания, нарушаване и незначитане на човешките му права – бил принуден да облекчава физиологичните си нужди в кофа в присъствието на други задържани лица, не му е била осигурена достатъчно жилищна площ, достъп до санитарен възел и баня, отопление, проветрение, светлина, възможност за двигателна активност, живеел в нечовешки условия, поради което се чувствал унижен и изпитвал чувство на страх, същият следва значително да се редуцира, тъй като не бяха доказани повечето от твърденията за незаконосъобразни бездействия на служителите на ГД“ИН“ и най - вече първото от тях за липса на санитарен възел и принуда да се „облекчава по малка и голяма нужда в една мръсна, миризлива и мизерна кофа в присъствието на задържаните лица“.

На основание чл.52 от ЗЗД справедливият размер на обезщетението, съответстващ на претърпяното страдание се преценява от съда общо на 1 200 (хиляда и двеста) лева. Съобразно задължителните указания, дадени в т.ІІ от ППВС № 4/1968 г. понятието „справедливост“ по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие. Справедливият размер на обезвредата следва да почива на обективни критерии и да бъде адекватен на претърпените вреди. Обезщетението трябва е съразмерно с вредите и да отговаря, както на конкретните данни по делото, така и на обществените представи за справедливост. То трябва да удовлетворява изискването за справедливост и при съпоставянето му с други случаи по аналогични казуси. Горното обезщетение съответства на степента и интензитета на създаденото на ищцата неудобство, което според обсъдените по делото писмени и гласни доказателства, е такова, което може да бъде квалифицирано като „причиняващо страдание и унижаващо достойнството“. Обезщетението съответства и на обезщетенията, които се присъждат от Европейския съд по правата на човека по аналогични случаи, както и на практиката на АССГ.

Предвид частичното уважаване на иска и претендираните 3510лева разноски от ищеца, на последния следва да се присъдят съответно изчислени разноски от 140 лева, а на основание чл.10, ал.4 от ЗОДОВ, вр. с чл.37 от ЗПП и чл.24 от НЗПП на ответника се дължи юрисконсултско възнаграждение от 100 лева. Водим от горното и на основание чл.203, ал.2 от АПК във връзка с § 1 от ДР на ЗОДОВ и чл.235 от ГПК, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието да заплати на Т. С. Т., ЕГН [ЕГН] по искова молба на основание чл.284 от ЗИНЗС, вр. с чл.1, ал.1 от ЗОДОВ сумата от 1 200 (хиляда и двеста) лева, представляваща обезщетение за причинените му неимуществени вреди от преживяно унижително и недостойно отношение, вследствие нарушения на чл.3 от ЗИНЗС за периода от 15.09.2020г. до 15.05.2021г. (осем месеца) по време на престоя му в Следствения арест на ГД“ИН“ в [населено място], [улица], ведно със законната лихва върху посочената сума от момента на предявяване на исковата молба 28.02.2023г. до окончателното изплащане.

ОТХВЪРЛЯ иска за горницата над тази сума до пълния предявен размер от общо 30 000 лв.

ОСЪЖДА Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ при Министерство на правосъдието да заплати на Т. С. Т., ЕГН [ЕГН] разноски по делото по компенсация в размер на 40 /четиридесет/лева.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред тричленен състав на Административен съд София-град в 14-дневен срок.

СЪДИЯ: